

ufuldkommen Skuldsætning, andensteds tildeels udbjævnnes ved Omsætningen, kan der paa Færøerne ikke blive Spørgsmaal om dette Udvæjningsmiddel. Halvdelen af alt Jordegods sammefteds er nemlig Staten tilhørende Fæstegods og som saadant udenfor Handel og Vandel, hvorhos Indsættning og Fæstefgift er eengang for alle bestemt og ikke kan ned sættes i Forhold til Eiendommens Mangel paa Evne til at bære de Byrder, der maatte blive paalagte. Af det private Jordegods er det sjældent, ja saagodtsom aldrig Tilfældet, at nogen større Deel sælges samlet paa eengang. Naar Salg finder Sted, er det kun ubetydelige Stykker, der afhændes, og Prisen paa saadanne afhænger da ikke saameget af deres virkelige Værdi som af, hvor Mange der have Interesse af at erholde dem enten for dermed at supplere en eller anden Besiddelse i samme Hauge, hvorved Delingen af Udbytten bliver lettere og fordeelagtigere, eller for at komme til at bosætte sig paa den paagjældende Plads, eller af andre deslige tilfældige Grunde.

Det omtalte Misforhold mellem Jordegods Skuldsætning og dets virkelige Productionsevne har imidlertid ikke givet videre Anledning til Misnoie, saalænge de paa Jordegodsset hvilende Skatter og Afgifter endnu vare saa ubetydelige, at de vare for Intet at regne. Men anderledes stiller Forholdet sig i den nyere Tid, da de ved Skolevæsenets Omorganisation og Lagthingets Oprettelse forandredes. Afgifter have maattet lignedes paa Jordegodsset, og efter Amtmandens Forsikring vil det, om ikke være umuligt, saa dog vække en høj Grad af Misnoie at gennemføre nogensomhelst af de til Dernes Bedste sigtende Foranstaltninger, hvortil der er Trang, og hvortil Afgifterne ville være at ligne paa Jordegodsset, saalænge hiint Misforhold ikke er afhjulpet.

Da der ved en Opmaalning og Bonitering af Jordegodsset formeentlig vilde medføres aldeles usforholdsmæssige Omkostninger, og der ifølge det Foransførte heller ikke paa Færøerne til Niemedets Opnaelse lader sig anvende det System, der lagdes til Grund ved Udarbejdelsen af den nyeste islandiske Matricul (en Ansættelse af Eiendommene til deres Værdi i Handel og Vandel), gif Amtmandens Forslag til Tilveie-

bringelsen af den efter den ovenfor givne Fremstilling høist fornødne Ommatriculering ud paa, at en Hauge skulde ansættes til een Mark Jord for hver Gang 16 Lam, der under sædvanlige Forhold og efter almindelig god Nøgt kunde slagtes af den, og at Væen paa samme Maade skulde ansættes til Marketal efter det Quantum Hø, der kunde avles paa der, een Mark for hvert eet Kosoder, hvorhos der ved Siden heraf burde tages Hensyn til til de med hver enkelt Eiendom forbundne særlige Indtægtskilber, t. Ex. Fuglefangst, Grind o. s. v., at det skulde overbrages en Commission, bestaaende af Landsfogden, Sorenstriveren og Sysselmændene, hver for hans Syssels Bedkommende, i Henshold til fornævnte Data, hvorom de fornødne Oplysninger nærmest vilde være at søge i Tiendelisternerne, at forfatte en Skuldsætning for hver Bygd for hver til samme hørende Hauge, at det af denne Commission affattede Arbejde vilde være at undergive nærmere Drøftelse af en anden Commission bestaaende af Landsfogden, Sorenstriveren, samtlige Sysselmænd og to af Beboerne valgte Medlemmer for hvert Syssel, hvilken Commission navnlig vilde have at paasee Gjennemførelsen af den fornødne Lighed mellem de forskjellige Sysseler, og at Skuldsætningsarbejdet derefter vilde være at forelægge Lagthinget til endelig Prøvelse.

Næst efter, at Amtmand Dahlerups her omhandlede Forslag var indsendt til Ministeriet, indgif Lagthinget til Regjeringen med en af den daværende constituerede Amtmand varmt anbefalet Indstilling, hvori det, næst at udtale, at det maatte anses for høist nødvendigt, at der snarest muligt gjordes Skridt til at faa den stedfindende Ulighed i det færøste Jordegods Beskatning hævet ved en ny Skuldsætning, androg paa, at Ministeriet vilde træffe de fornødne Foranstaltninger til Sagens Ordning. Da Ministeriet maatte ønske allerede paa Sagens daværende Stadium at erfare Lagthingets Formening angaaende, paa hvilken Maade det omhandlede Anliggende hensigtsmæssigst vilde være at fremme, anmodede man i April 1862 Amtet om at indhente det først sammentrædende Lagthings Betænkning over det af Amtmand Dahlerup stillede Forslag.

Medens nu Lagthinget vel i sin i denne